

Silver Tammik
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 22.03.2024
Meie 24.03.2024 nr 11-3.1/1456-1

**Komisjoni ettepanek sissetulevate
investeeringute määruse kohta**

Austatud härra Tammik

Rahandusministeerium on Riigikantselei 15.02.2024 resolutsiooni 2-5/24-00285 alusel kutsutud andma Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile sisend Euroopa Komisjoni poolt algatatud välisinvesteeringute määruse (*Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the screening of foreign investments in the Union and repealing Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council, COM(2024) 23*) muudatusettepanekute kohta.

Kehtiv määrus on olnud jõus vaid kolm aastat. Selle peamine muudatus seisneb välisinvesteeringu hindamismehhanismi kohustuslikuks muutmises kõikides liikmesriikides. Eestis on selliste investeeringute loakohustus ja -menetlus sätestatud 2023. aastal jõustunud Välisinvesteeringu usaldusvääruse hindamise seadusega. Lisaks üldise skriiningukohustuse kehtestamisele sätestatakse määruises senisest täpsemalt lubade läbivaatuse ja liikmesriigi ning komisjoni vahelise teabevahetuse protseduur.

Üldise kommentaarina – praegune geopoliitiline olukord sunnib teatud sisenevate investeeringute kontrolle varasemaga võrreldes veel tõsisemalt rakendama ning on **loogiline, et skriiningumenetlus peaks toimima ühetaoliselt kõikjal EL-is. Samuti peab see olema koordineeritud ning koostoimiv.** Teisalt muudavad sellised regulatsioonid riike järjest „raskemaks“, kasvab halduskoormus, takistusi tekib ka heade kavatsustega majandustegevusele. Vaenulike kavatsustega majandusagendid on regulaatoritest sageli sammu võrra ees, saavad kasutada suuremaid ressursse (näiteks tegelike kasusaajate ja muude seoste peitmiseks). **Nii muutuvad piirangud halduskoormavaks** esmajoones seaduskuulekale turuosalisele ja regulaatoritele endile.

Kõige suurem praktiline küsimus on selle regulatsiooni koordineeritud, ühetaoline ja mõjus rakendamine. Kui see õnnestub loodetud viisil sisse seada, siis suurema hüve (julgeolek, avalik kord jne.) nimel tuleb kaasnevate kõrvalmõjudega leppida. Toetudes oma senisele kogemusele omab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet lisanduvast töökoormusest ja meetmete mõjust parimat ülevaadet. Ettepanekust ei ole arusaadav kuidas konfidentsiaalsel viisil raporteerimine komisjonile käima hakkaks. Kui sellise teabe edastamise ja haldamise

maht kasvab oluliselt, võib see olla kõigile liikmesriikidele üsna suur väljakutse. Lisaks tekib liikmesriikidel võimalus esitada vastuväiteid mis võib tekitada ka asjatu venitamise, pahatahtlikkuse ja proteksionismi.

Rahapesu ja terrorismi tõkestamise vaatenurgast on igasugune skriining välisinvesteeringute läbipaistvuse suurendamiseks positiivne. Siiski ei erine lisanduvad tegevused juba praegu nõutust (taustakontroll, tegelike kasusaajate tuvastamine, kooskõla kehtestatud sanktsioonidega jne.).

Meie arust tuleks veenduda, et esimese peatüki artikkel 2 (9) ei oleks tõlgendatav nii, et lisas II loetletud tegevusaladel tegutsevaks sihtmärgiks loetakse ka näiteks pilveteenuste, asjade internet (IoT), vesiniku, akude, droonide, elektroonilise raha, väärtpaberite keskodepositooriumi jms **kasutajad** (*Union target active or intending to be active in technologies, assets, facilities, equipment, networks, systems, services and economic activities of particular importance for the security or public order interests of the Union, listed in Annex II, including through ownership, **use**, production or supply thereof*).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Pöder

Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna juhataja

Priit Potisepp 5301 8156

Priit.Potisepp@fin.ee